

Kris is geboren met heupdysplasie

Van 'Schoonheid in Schimmels' tot (S)Cool on Wheels

Eén blik op de website van Kris van der Werve (32) maakt direct duidelijk dat we te maken hebben met een actieve en veelzijdige vrouw. Naast 'home' staan ook 'beeldend', 'grafisch', 'educatie' en 'IDNA' op haar site vermeld. Elk item is geïllustreerd met voorbeelden van haar kunnen.

Door: Margreet Leijdekker

Kris, geboren en getogen in Brouwershaven (Schouwen-Duiveland), is beeldend kunstenaar: "In 2009 ben ik afgestudeerd aan de Willem de Kooning Academie in Rotterdam, richting Autonome Beeldende Kunst. Daarvoor heb ik aan het Grafisch Lyceum Rotterdam het diploma 'Grafisch Vormgeven' behaald." Na haar afstuderen richtte ze haar eigen bedrijf op en startte als freelancer. Met haar bedrijf houdt ze zich bezig met beeldende kunst, grafisch vormgeven, educatie en architectuur.

2013 was voor de Kunstschauw (een kunstroute met exposities op verschillende locaties in de Westhoek van Schouwen), vanwege haar 20-jarig bestaan, een jubileumeditie. Voor het jubileumproject 'Jong schouwt Oud' had de organisatie 8 jonge kunstenaars gekoppeld aan een museum op Schouwen-Duiveland. Elke kunstenaar koos een voorwerp uit de museumcollectie en liet zich hierdoor inspireren voor een nieuw kunstwerk. Kris werd gekoppeld aan het Streek- en landbouwmuseum 'Goemanszorg' in Dreischor. Zij koos voor de weckpotten als inspiratiebron en ging vervolgens op zoek naar de verscheidenheid aan schimmels in voedingsstoffen. Met de kleurrijke installatie 'Schoonheid in Schimmels', waarin duidelijk werd dat schimmels ook een esthetische kant hebben, werd Kris genomineerd voor de Kunstschauw Award 2013.

Kris realiseert haar projecten zowel alleen als in samenwerking met andere ontwerpers. "Door de gemeente Middelburg ben ik gevraagd om een schetsontwerp te maken voor een se-

rie kunstwerken voor Arnemuiden. Het doel van de kunstwerken is het weergeven van de identiteit van Arnemuiden. Voor het ontwikkelen van het concept en de realisering heb ik IDNA gevraagd met mij samen te werken. Het feit dat er in Arnemuiden nog steeds mensen in klederdracht lopen hebben wij als inspiratiebron genomen. We hebben klederdracht in een modern jasje gestoken door ze tweedimensionaal uit te laten snijden in staalplaat. Uiteindelijk zijn wij uitgekozen om het project uit te voeren en inmiddels zijn de beelden geplaatst." Vanaf de oprichting in 2010 is Kris aangesloten bij IDNA, een professioneel samenwerkingsverband van architecten,

Als grafisch vormgever ontwerpt ze logo's, die kunnen worden uitgebreid tot een complete huisstijl (visitekaartjes, briefpapier, envelop, enz.). "Het is belangrijk dat al deze onderdelen dezelfde uitstraling hebben zodat de huisstijl een eenheid vormt, en dus herkenbaar is voor de klant."

Aansluitend op haar studie ging Kris nog een jaar lang elke vrijdag naar de academie om de lessen van de opleiding 'Beroepskunstenaar in de klas' te volgen. "Tijdens deze lessen heb ik geleerd hoe ik een kunstproject kan ontwikkelen en uitvoeren in de klas. En door het lopen van stages heb ik het lesgeven onder de knie gekregen." Voor het uitvoeren van

---

"Ik wil de kant op gaan van grotere projecten waarvan ik de ontwerper ben."

---

ontwerpers, kunstenaars en aanverwante specialisten. "Voor mij is IDNA interessant omdat ik hier mijn creativiteit kan gebruiken binnen grote ruimtelijke projecten die ik alleen nooit zou kunnen realiseren. Daarnaast is het inspirerend en leerzaam om samen te werken met andere disciplines. Ik ben vooral betrokken bij het beginproces van projecten waar ik een creatieve bijdrage lever aan het neerzetten van een sterk concept."

Lessen

Kris voorziet in haar onderhoud vooral met haar grafische werk en het geven van lessen kunsteducatie op basisscho-

deze projecten werkt Kris samen met Cultuureducatie Zeeland en kan zo haar lessen geven op scholen verspreid over Zeeland. "Als kunstenaar stimuleer ik de kinderen en zorg ik ervoor dat iedereen betrokken blijft, zodat ze gezamenlijk en trots het project kunnen afsluiten."

"Naast mijn vaste projecten vind ik het ook leuk om specifieke kunstprojecten te schrijven. Zo heb ik een lesbrieft geschreven voor het Anti Discriminatie Bureau Zeeland. Het thema van deze lessenserie is 'respect en vooroordelen'. Het is een laagdrempelig multimediaal project waarbij leerlingen van groep 7 en 8 van de basisschool op basis van

foto's een eigen 'stop motion filmpje' maken als onderdeel van een anti-discriminatie campagne." Dat juf Kris de lessen geeft vanuit haar rolstoel wil uiteraard niet zeggen dat de leerlingen alleen stop motion filmpjes maken over discriminatie van mensen met een beperking. Op Kris' website vind je bijvoorbeeld de filmpjes 'getinte mensen mogen niet winnen' en 'jongens mogen niet mee doen aan een paardenwedstrijd'.

Heupdysplasie

Kris is geboren met heupdysplasie. Een afwijking die met gips- en spreidbroeken is behandeld met als resultaat dat de begeleidend arts zei, toen Kris een jaar of vier was, dat ze was genezen. In de gymlessen bleek dat ze, in vergelijking met haar klasgenootjes, wat meer moeite had met het bewaren van haar evenwicht en hardlopen ging ook wat minder goed. "Ik was gewoon niet zo sportief. Maar ik hield wel van wandelen. Toen ik een jaar of 18 was ben ik met mijn moeder op wandelvakantie geweest in Spanje."

Maar rond haar negentiende kreeg Kris weer last van haar heup en pijn in haar lies. Waar niemand haar ooit voor gewaarschuwd had gebeurde, haar heup-

dysplasie kwam terug. In het laatste jaar van haar studie 'Grafisch Vormgeven' moest ze krukken gaan gebruiken bij het lopen en uiteindelijk heeft ze zich aan haar linkerheup laten opereren en aansluitend 6 maanden gerevalideerd. Later bleek dat ze ook lijdt aan het hypermobiliteitssyndroom. Inmiddels woont ze in een aangepaste huurwoning, verplaatst ze zich buitenshuis per rolstoel en is haar energie beperkt.

Hoewel het niet makkelijk was om als zelfstandige de noodzakelijke aanpassing vergoed te krijgen zou Kris niet zonder haar auto kunnen, aangezien ze vaak afspraken buitenshuis heeft. "Een groot voordeel van een eigen bedrijf is dat ik mijn eigen tijd kan indelen. Zo kan ik mijn energie goed verdelen en op tijd rust nemen. Als ik 's ochtends werk moet ik 's middags rusten. Ik werk zodoende maximaal 50% en prijs me gelukkig dat ik gebruik kan maken van een aanvullende Wajong-uitkering die me in staat stelt om binnen mijn mogelijkheden maximaal te participeren in de maatschappij. Door deze uitkering ben ik in staat goed op mijn gezondheid te passen door niet meer opdrachten aan te nemen dan ik lichamelijk aankan."

Naast kunsteducatie zet Kris zich in om de beeldvorming van mensen met een

beperking te verbeteren met (S)Cool on Wheels projecten via Sport Zeeland. (S)Cool on Wheels is een voorlichtingsproject voor basisschoolleerlingen dat op speelse en open wijze ingaat op vragen als Wat is een handicap? Welke soorten handicaps zijn er? Hoe ziet het leven met een handicap eruit? Ben je anders dan anderen met een handicap? Tijdens het theoriegedeelte in het klaslokaal leren en praten de kinderen over het thema 'Leven en sporten met een handicap'. Aansluitend gaan de kinderen met Kris in de gymzaal zelf ervaren hoe het is om vanuit een rolstoel te sporten.

Beeldende kunst maken, grafisch vormgeven, lesgeven; een afwisselend bestaan. Hoe ziet Kris haar toekomst? "Door mijn beperkingen meende ik aanvankelijk te moeten kiezen voor het maken van klein werk. Maar na de realisatie van het project in Arnhemdenk ik daar anders over. Ik wil de kant op gaan van grotere projecten waarvan ik de ontwerper ben, dus vooral ontwerpen op de computer, en de uitwerking over kan laten aan anderen. En door fysiotherapie wil ik mijn armen trainen om weer te kunnen rolstoelhockeyen en als mijn hypermobile kaak sterker wordt wil ik weer spelen op mijn althoorn." 🍀

www.krisvanderwerve.nl